

IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Urbanizacja Parku prowadząca do degradacji walorów przyrodniczych i krajobrazowych	1. Kontynuacja działań zmierzających do opracowania planu ochrony i uzyskania dla niego społecznej akceptacji. 2. Wprowadzenie do planu ochrony, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów zagospodarowania przestrzennego województwa zapisów ograniczających zabudowę terenu Parku, w szczególności obszarów położonych poza granicami skupionej zabudowy miejscowości, oraz innych zasad i wytycznych dotyczących gospodarowania przestrzenią i budownictwa na terenie Parku. 3. Prowadzenie uzgodnień w ramach postępowań w sprawie decyzji o warunkach zabudowy, odnoszących się do terenu Parku, skierowanych na ograniczenie zabudowy. 4. Wykupy gruntów prywatnych znajdujących się na terenie Parku
2	Niezadowalający lub zły stan ochrony przedmiotów ochrony Natura 2000	Poprawianie lub odtwarzanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotami ochrony na obszarze Natura 2000
3	Zmniejszanie się różnorodności biologicznej poprzez ekspansję obcych gatunków roślin i zwierząt	1. Eliminowanie obcych gatunków zagrażających rodzimym gatunkom. 2. Monitoring obcych gatunków inwazyjnych
4	Zaburzenia przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych w obszarach ochrony ścisłej	Podjęmowanie następujących po sobie działań w stosunku do zagrożeń antropogenicznych: 1) rozpoznawanie, 2) monitorowanie, 3) eliminowanie lub ograniczanie
5	Zanieczyszczenie środowiska, w szczególności powietrza i powierzchni gleby	1. Zbiórka, segregacja i wywóz odpadów stałych we współpracy z samorządem lokalnym. 2. Likwidacja starych składowisk odpadów i rekultywacja terenu. 3. Termomodernizacja budynków i modernizacja systemów ich ogrzewania. 4. Wprowadzanie i popularyzacja technologii wykorzystania odnawialnych źródeł energii. 5. Monitoring jakości powietrza i gleby
6	Zanieczyszczenie wód	Ograniczanie dopływu substancji biogennej i eliminowanie dopływu zanieczyszczonych wód, poprzez: 1) popieranie i propagowanie systemu rozbudowy oczyszczania ścieków i kanalizacji wsi, a także oczyszczania ścieków burzowych, 2) ograniczanie zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych odciekami z przydomowych oczyszczalni - budowa płyt obornikowych, 3) usuwanie zanieczyszczeń antropogenicznych – odpadów,

		4) utrzymanie i odtwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, 5) zachowanie nieużytków i innych gruntów z trwałą pokrywą roślinną w zlewniach dopływów jezior i w zlewniach bezpośrednich jezior, 6) wpływanie na ograniczanie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w zlewniach bezpośrednich jezior, 7) wykupy gruntów położonych w zlewniach bezpośrednich jezior, 8) prowadzenie badań naukowych i monitoringu jakości wód, 9) ograniczanie skutków eutrofizacji jezior poprzez sterowanie strukturą i liczebnością zespołów ryb, 10) zachęcanie rolników z terenu Parku i otuliny do uczestnictwa w programach rolno-środowiskowych
7	Zagrożenie stabilności zasobów wodnych	Utrzymanie właściwego poziomu (stanu) wód powierzchniowych i gruntowych, poprzez: 1) zapobieganie osuszania terenów podmokłych i likwidacji drobnych zbiorników wodnych, 2) ochrona małej retencji - wykonywanie zastawek, likwidacja rowów odwadniających, odtwarzanie śródpolnych i śródleśnych oczek wodnych, 3) utrzymanie naturalnego ustroju wodnego cieków, 4) prowadzenie monitoringu hydrologicznego
8	Wysychanie i murszenie torfowisk	Utrzymanie w stanie naturalnym lub renaturalizacja torfowisk, w szczególności dzięki ich wykupom
9	Zagrożenie różnorodności biologicznej lasów	1. Zachowanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej właściwej dla danego typu ekosystemu leśnego, w szczególności przez zachowanie lub przywracanie siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów, a w razie potrzeby, przez wprowadzanie tych gatunków. 2. Zmniejszanie deficytu rozkładającego się drewna, poprzez pozostawienie zamierających i martwych drzew, które nie niosą ryzyka zasiedlenia przez owady zagrażające trwałości ekosystemów
10	1. Niezgodność składu gatunkowego i struktury przestrzennej drzewostanów z typem ekosystemu naturalnego. 2. Obniżenie naturalnej odporności ekosystemów leśnych na działanie czynników wewnętrznych i zewnętrznych	Przywracanie składu gatunkowego i struktury przestrzennej drzewostanów zgodnej z typem ekosystemu naturalnego, poprzez: 1) cięcia regulujące strukturę przestrzenną, gatunkową i wiekową – pielęgnacyjno-hodowlane i ochronne, 2) dolesianie wybranych luk i przerzedzeń, poprawki i uzupełnienia gatunkami zgodnymi z typem ekosystemu naturalnego, 3) porządkowanie powierzchni i przygotowanie gleby pod odnowienia, 4) pielęgnację upraw, 5) inicjowanie odnowień naturalnych, 6) prowadzenie działań renaturalizacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk i gatunków chronionych w ramach sieci Natura 2000
11	Zagrożenie trwałości ekosystemów leśnych przez nadmiernie rozmnażające się owady i grzyby	Zwalczanie nadmiernie rozmnażających się owadów i grzybów, poprzez: 1) prognozowanie występowania owadów, 2) wykładanie pułapek, 3) wyszukiwanie i usuwanie części drzew zasiedlonych, 4) usuwanie części drzew iglastych przewróconych lub złamanych w wyniku działania czynników abiotycznych, 5) korowanie drewna, 6) mechaniczne rozdrabnianie pozostających części drzew, które mogą się stać bazą rozmnożenia dla kambiofagów, z pozostawieniem zrębków na powierzchni
12	Uszkodzenia w drzewostanach w wyniku działania czynników abiotycznych – wiatru, śniegu i lodu	Kształtowanie wewnętrznej struktury lasu w celu zwiększania stabilności (odporności) drzewostanów na działanie czynników abiotycznych

13	Nadmierne uszkodzenia w lasach powodowane przez ssaki roślinożerne	Zabezpieczanie drzewostanów poprzez: 1) regulację liczebności oraz struktury wiekowej i płciowej jelenia (<i>Cervus elaphus</i>), sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) i dzika (<i>Sus strofa</i>), 2) zabezpieczanie upraw leśnych przed zgryzaniem i spalowaniem, 3) zwiększenie bazy żerowej poprzez uprawę poletek z uprawami rolnymi, 4) okresowe obserwacje uszkodzeń drzewostanów
14	Pożary	1. Wykonanie i odnawianie pasów przeciwpożarowych. 2. Utrzymanie wyznaczonych dróg w stanie przejezdności. 3. Stała kontrola terenu w okresie zagrożenia pożarowego. 4. Gaszenie pożarów. 5. Oczyszczanie punktów czerpania wody. 6. Usuwanie materiałów łatwopalnych z terenów zagrożonych. 7. Remont i wymiana tablic informacyjnych o zagrożeniach pożarowych
15	Zmniejszanie się różnorodności biologicznej w nieleśnych ekosystemach lądowych	1. Powstrzymywanie (na wybranych obszarach) sukcesji zbiorowisk nieleśnych, poprzez usuwanie drzew i krzewów. 2. Wykaszanie roślinności dostosowane do typu zbiorowisk roślinnych oraz biologicznych właściwości gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, charakterystycznych dla danego ekosystemu. 3. Zachowanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej właściwej dla danego typu ekosystemu, w szczególności przez zachowanie lub przywracanie siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów, a w razie potrzeby, przez wprowadzanie tych gatunków. 4. Utrzymanie gruntów uprawnych – zespołów upraw. 5. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk. 6. Wykupy przyrodniczo cennych gruntów nieleśnych
16	1. Zaburzenia w strukturze troficznej ekosystemów wodnych i w składzie gatunkowym ichtiofauny. 2. Spadek różnorodności i zmiany struktury gatunkowej i liczebności ryb	Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb poprzez: 1) zarybienia wybranych wód Parku wylęgiem i narybkiem gatunków zagrożonych wyginięciem oraz wykazujących niską liczebność, 2) restytucję gatunków, które wyginęły w wyniku antropopresji, 3) odłowy regulacyjne i kontrolne, 4) badania naukowe i monitoring zmian zachodzących w strukturze i liczebności zespołów ichtiofauny, 5) zwalczanie kłusownictwa rybackiego, dostosowanie zasad wędkowania do potrzeb ochrony ekosystemów wodnych, 6) pozyskanie ikry siei (<i>Coregonus lavaretus</i>), sielawy (<i>Coregonus albula</i>) i szczupaka (<i>Esox lucius</i>), hodowlę wylęgu w warunkach kontrolowanych
17	Wzrastająca presja kormorana czarnego (<i>Phalacrocorax carbo</i>) na ryby	1. Uwzględnianie wzrastającej presji kormorana czarnego (<i>Phalacrocorax carbo</i>) na ryby przy ustalaniu wielkości odłowów regulacyjnych. 2. Kompensacja presji na rybostan poprzez zarybienia
18	Pogarszanie się warunków sanitarnych i tlenowych w strefie trzcinowisk jezior	1. Zimowe koszenie części trzcinowisk. 2. Częściowe usuwanie skoszonej roślinności wynurzonej z wybranych akwenów
19	Zmniejszanie się liczebności (bogactwa) rodzimych gatunków roślin	1. Aktywna ochrona stanowisk cennych gatunków i restytucja siedlisk, inwentaryzacja i eliminacja inwazyjnych gatunków obcych, zachowanie gospodarki ekstensywnej i tradycyjnych sposobów użytkowania gruntów rolnych. 2. Restytucja tradycyjnych odmian roślin uprawnych. 3. Zachęcanie rolników z terenu Parku i otuliny do korzystania z programów rolno-środowiskowych. 4. Wykupy gruntów z cennymi gatunkami roślin
20	Zanikanie i przekształcanie siedlisk gatunków zwierząt	1. Zachowanie różnorodności, powierzchni i właściwego środowiska życia zwierząt. 2. Sterowanie zagęszczeniem, strukturą gatunkową, wiekową i przestrzenną wybranych populacji zwierząt.

		3. Tworzenie siedlisk zastępczych. 4. Monitoring populacji zwierząt
21	Spadek różnorodności gatunkowej i biologicznej zwierząt	1. Restytucja i reintrodukcja gatunków zwierząt, które dawniej występowały na terenie Parku. 2. Zasilanie populacji gatunków rzadkich i zagrożonych nowymi osobnikami. 3. Odtwarzanie siedlisk. 4. Restytucja rodzimych ras zwierząt gospodarskich
22	Utrudnienia w przemieszczaniu się zwierząt przez drogi	1. Budowa bezkolizyjnych przejść dla zwierząt przez ciągi komunikacyjne. 2. Ograniczanie prędkości jazdy
23	Nieszczęśliwe zdarzenia losowe, którym ulegają zwierzęta	Okresowe przetrzymywanie i leczenie zwierząt wymagających opieki w celu ich powrotu do naturalnego środowiska
24	Zużycie techniczne obiektów kultury materialnej	1. Konserwacja i rewaloryzacja obiektów znajdujących się w użytkowaniu wieczystym Parku. 2. Wspieranie ochrony zabytków i obiektów zabytkowych stanowiących własność innych podmiotów niż Skarb Państwa, poprzez pomoc w pozyskiwaniu środków finansowych. 3. Wykupy obiektów kultury materialnej
25	Niekontrolowana penetracja terenu Parku przez ludzi	1. Egzekwowanie zakazu wstępu do stref wyłączonych z turystyki. 2. Budowa i utrzymanie urządzeń służących kanalizowaniu ruchu turystycznego, w tym oznakowań szlaków turystycznych. 3. Ustawianie szlabanów w celu uniemożliwienia wjazdu pojazdów na drogi dla nich nieudostępnione. 4. Prowadzenie działalności edukacyjnej
26	Przestępstwa i wykroczenia przeciwko przyrodzie i środowisku Parku	1. Zwalczanie przestępstw i wykroczeń. 2. Prowadzenie powszechnej, wielokierunkowej i różnorodnej edukacji środowiskowej. 3. Rozwój polityki informacyjnej Parku oraz rozwijanie form komunikacji społecznej. 4. Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi. 5. Utrzymanie ośrodków edukacji przyrodniczej i kulturowej
27	Niewystarczający zakres inwentaryzacji zasobów, tworów i składników przyrody	Prowadzenie inwentaryzacji, badań naukowych i monitoringu

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zanieczyszczenie środowiska spowodowane intensyfikacją rolnictwa	Popularyzacja i wdrażanie programów rolno-środowiskowych
2	Erozja gleb (wodna i wietrzna) związana z intensyfikacją rolnictwa	Dążenie do: 1) utrzymania i odtwarzania trwałej pokrywy roślinnej na stokach i powierzchniach otwartych, 2) prowadzenia zabiegów agrotechnicznych w poprzek stoku, 3) wpływania na minimalizowanie czasu, w którym uprawiana gleba jest pozbawiona roślinności, 4) propagowania ukierunkowania produkcji rolnej na „zdrową żywność” i uprawy specjalne, 5) zachowania obecnej mozaikowej struktury użytków rolnych, 6) zabezpieczania mechanicznego stoków,

		7) realizacji programów rolno-środowiskowych, 8) wykupów gruntów zagrożonych erozją
3	Przerwanie powiązań przyrodniczych Parku poprzez rozbudowę dróg znajdujących się na terenie Parku, a w wyniku tego doprowadzenie do degeneracji (zubożenia gatunkowego) flory i fauny Parku	Dążenie do: 1) utrzymania obecnych klas dróg wojewódzkich i powiatowych przecinających Park, w szczególności wojewódzkiej nr 563 Suwałki – Sejny, 2) oznakowania i ograniczenia szybkości na drogach przecinających Park
4	Obniżenie poziomu wód gruntowych	1. Budowa, odnawianie i konserwacja infrastruktury technicznej wspomagającej retencję wód. 2. Monitorowanie stanu wód

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji i minimalizacji zagrożeń i ich skutków
1	Urbanizacja niektórych obszarów otuliny Parku mająca wpływ na przyrodę i krajobraz terenów wewnątrz Parku	Wprowadzenie, w uzgodnieniu z samorządem terytorialnym, do powstającego planu ochrony Parku, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zapisów ograniczających zabudowę w wybranych miejscach w pobliżu granic Parku
2	Zmiany stosunków wodnych w otulinie Parku	Dążenie do: 1) utrzymania właściwego poziomu wód powierzchniowych w otulinie Parku, 2) zabezpieczenia przed osuszeniem terenów podmokłych (mokradeł i torfowisk) powiązanych z terenem Parku, 3) niedopuszczenia do lokalizacji kopalni kruszyw, której funkcjonowanie może spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych wewnątrz Parku i doprowadzić do zmiany kierunku strumienia wymiany podziemnej w jeziorach Parku
3	Zanieczyszczenie wód w otulinie Parku	1. Popieranie rozbudowy systemu oczyszczania ścieków i kanalizacji wsi wokół Parku. 2. Popieranie rolnictwa ekologicznego, poprzez wpływanie na ograniczanie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin. 3. Ograniczanie zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych odciekami z przym obornika. 4. Zachęcanie rolników z terenu Parku i otuliny do uczestnictwa w programach rolno-środowiskowych
4	Zanieczyszczenie powietrza	Zachęcanie do: 1) modernizacji systemów ogrzewania poprzez wprowadzanie i popularyzację technologii wykorzystania odnawialnych źródeł energii, 2) termomodernizacji budynków
5	Zanikanie i przekształcanie siedlisk gatunków roślin i zwierząt	Dążenie do wykupienia i objęcia ochroną gruntów z cennymi siedliskami roślin i zwierząt przylegających do granic Parku, w szczególności gruntów hydrogeniczných, położonych: 1) przy południowo-wschodniej granicy Parku we wsi Sarnetki, 2) przy północno-wschodnim brzegu jeziora Pierty, 3) na cyplu pomiędzy jeziorami Czarne i Krzywe, 4) przylegających do jezior Długie i Okrągłe wzdłuż zachodniej granicy Parku
6	Ekspansja obcych gatunków roślin i	1. Zachęcanie w otulinie Parku do uprawy i hodowli rodzimych roślin i zwierząt. 2. Usuwanie ekspansywnych obcych gatunków roślin.

	zwierząt	3. Ograniczanie liczebności obcych gatunków zwierząt stanowiących zagrożenie dla istnienia gatunków rodzimych
--	----------	---

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zanieczyszczenie środowiska powodowane przez: 1) nowe obiekty przemysłowe, 2) inwestycje drogowe	Starania o wprowadzenie do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wojewódzkich planów zagospodarowania przestrzennego zapisów ograniczających w otulinie Parku budowę obiektów przemysłowych lub inwestycji drogowych mogących negatywnie wpływać na środowisko wewnątrz Parku
2	1. Zagrożenie spójności Parku z siecią obszarów Natura 2000, poprzez przerywanie korytarzy ekologicznych. 2. Zagrożenie bytowania cennych gatunków ptaków migrujących oraz gniazdujących w Parku ale żerujących poza jego granicami	Starania o wprowadzenie do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wojewódzkich planów zagospodarowania przestrzennego, zapisów ograniczających w otulinie Parku budowę farm wiatrowych na trasach wędrówek oraz na obszarach żerowania ptaków, podlegających ochronie ścisłej na mocy prawa krajowego oraz prawa wspólnotowego, w szczególności załącznika nr 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie dzikiego ptactwa
3	Pogorszenie jakości wody cieków wpływających na obszar Parku (Czarna Hańcza, Wiatrołuża i Kamionka)	Kontrola jakości wody i wielkości ładunków transportowanych tymi rzekami

OPIS SPOSOBÓW OCHRONNY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Działania ochronne na obszarach objętych ochroną ścisłą

A. W ekosystemach leśnych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
Monitorowanie kierunków i dynamiki zmian procesów przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk Natura 2000	218,84 ha	Oddziały -1c,d,f,g,i; 2b,d,i; 3b,k,m; 4f,g,h; 5z; 6d; 7i,j; 8l,m; 9ix; 11d,g; 12b,f,l,o; 14g,h; 15a,c; 16a; 17b; 18b; 21b,j,k,l; 24f; 25b; 26a,b,f; 40g; 43b,d,f,l,m,n; 61d,g,h,m; 77Aa,Ab,Ac; 78c,f,g,h,i,l,n; 127h; 136c; 141a,b,f; 143b; 144b; 147d; 150a; 157b; 233i; 235g; 236a,b,c,d,f; 253b,f; 266d; 267h,i,l; 274c; 275a; 276a,b,c; 277g,h; 278c; 285b; 301d,f; 360h,i; 361d,f,g,h,i,j; 370a,c,d,f,h

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
Monitorowanie kierunków i dynamiki zmian procesów przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk Natura 2000	24,70 ha	Oddziały - 2j, 3c,g; 5m; 12n; 25a; 54k; 77Ad; 78k; 147c; 266i; 267g; 277i; 285a; 301j; 370b

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Monitorowanie różnorodności biologicznej ryb. 2. Badanie postępu procesu restytucji siei (<i>Coregonus lavaretus</i>) – odłowy kontrolne sprzętem stawnym	101,9 ha	Wodny Obwód Ochronny Wigry, oddział 192a (Jezioro Białe Wigierskie)
2	Utrzymanie populacji siei (<i>Coregonus lavaretus</i>) – kontynuacja zarybień	5000 sztuk	Wodny Obwód Ochronny Wigry, oddział (Jezioro Białe Wigierskie)
3	1. Monitorowanie różnorodności biologicznej rakowatych (<i>Astacidae</i>). 2. Monitorowanie liczebności raka pręgowatego (<i>Orconectes limosus</i>) – odłowy kontrolne racznikami	222,3 ha	Oddziały - 192a (Jezioro Białe Wigierskie), 195a (Jezioro Długie Wigierskie), 196a (Jezioro Okrągłe), 194a (Jezioro Muliczne)
4	Monitorowanie kierunków i dynamiki zmian procesów przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk Natura 2000	255,45 ha	Oddziały - 5cx; 6h; 7k; 11f; 12c,y; 17a; 18a; 21p,r; 24x; 40h; 43c; 61f; 77Af; 78d,j,m; 136d; 143c; 144c; 192a; 193a; 194a; 195a; 196a; 266j

D. Inne, według specyfikacji Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Bieżące remonty urządzeń turystycznych	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną ścisłą
2	Odbudowa pomostu widokowego	25x1,5 m	Wodny Obwód Ochronny, oddział 195a (jezioro Długie Wigierskie)

II. Działania ochronne na obszarach objętych ochroną czynną

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przygotowanie powierzchni pod odnowienia drzewostanów: 1) wycinanie krzewów przeszkadzających w odnowieniu drzewostanu, 2) punktowe przekopywanie gleby w miejscach sadzenia drzewek	2,09 ha do 12,435 tysięcy sztuk	Oddziały – 64a, 77d, 112b, 126b, 151c, 152c, 284b, 338a, 338f
2	1. Wprowadzanie warstw wzmacniających przerzedzone drzewostany (dolesienia wybranych luk i przerzedzeń). 2. Sadzenie zgodnych z siedliskiem drzew i krzewów na talerzach i placówkach	8,2 tysięcy sztuk sadzonek	Oddziały – 64a, 77d, 112b, 126b, 152c, 338a, 338f
3	Pielęgnowanie upraw leśnych: 1) poprawa warunków wzrostu i rozwoju upraw leśnych (niszczenie chwastów), 2) motyczenie wokół sadzonek	6,31 ha 15,24 tysięcy sztuk	Oddziały – 1b, 2a, 6f, 18i, 40l, 58f, 77d, 82j, 103f, 104d, 112b, 126a, 138a, 142j, 146d, 150g, 151b, 152c, 239f, 239l, 247a, 284b, 355g
4	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej drzewostanów w wieku od 5 do 10 lat, poprzez usuwanie niektórych drzew występujących w nadmiarze oraz należących do gatunków niezgodnych z docelowym (naturalnym) typem drzewostanu	10,93 ha	Oddziały – 39n, 55a, 56b, 40j, 51b, 60b, 67a, 68g, 69a, 71b, 73f, 73b, 77d, 79a, 80i, 81h, 117a, 127k, 130f, 138i, 284b, 355g, 388g
5	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej drzewostanów w wieku od 11 do 20 lat, poprzez usuwanie niektórych drzew występujących w nadmiarze oraz należących do gatunków niezgodnych z docelowym (naturalnym) typem drzewostanu	10,29 ha	Oddziały – 69a, 80g, 89b, 94a, 94b, 115d, 136a, 137a, 138c, 151b, 243a, 265a, 382d
6	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej drzewostanów w wieku od 21 do 40 lat, poprzez: 1) usuwanie niektórych drzew występujących w nadmiarze oraz należących do gatunków niezgodnych z docelowym (naturalnym) typem drzewostanu, 2) poprawę warunków świetlnych dla rozwoju podszytów i podrostów	50,90 ha	Oddziały – 24d, 64d, 78a, 80h, 160g, 238d, 240n, 249c, 332g, 342d, 348f, 350h, 351b, 387f, 394h, 398i
7	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej drzewostanów w wieku od 40 do 80 lat, poprzez usuwanie niektórych drzew występujących w nadmiarze oraz należących do gatunków niezgodnych z docelowym (naturalnym) typem drzewostanu	171,50 ha	Oddziały – 23a, 25f, 26h, 45d, 60c, 61o, 64a, 81a, 87w, 91c, 96a, 97h, 118d, 119a, 160f, 160i, 228d, 229j, 229k, 239b, 239i, 239n, 240m, 266n, 272d, 272f, 272g, 284f, 289a, 289b, 290a, 291d, 358a, 358f, 375h, 378n, 380d, 384d, 387a, 387b, 388a, 392c, 396f

8	Prognozowanie występowania owadów zagrażających trwałości lasu: 1) wykładanie drzew pułapkowych, 2) wykładanie pułapek feromonowych do odłowu chrząszczy -kornik drukarz (<i>Ips typographus</i>), 3) wykładanie pułapek feromonowych do odłowu motyli -brudnica mniszka (<i>Lymantria monacha</i>), 4) jesienne poszukiwania owadów w ściółce	17 sztuk 187 stanowisk 40 stanowisk 57 prób	Oddziały – 3l, 10dx, 10jx, 15d, 16b, 18i, 19h, 20c, 23d, 33a, 33b, 35b, 40l, 48k, 53m, 55a, 60a, 60b, 67a, 71b, 74c, 77f, 81h, 82b, 82d, 89a, 90a, 91b, 93b, 96b, 103f, 104d, 108f, 109i, 110a, 114c, 114g, 117b, 120d, 121g, 124a, 126b, 130a, 130f, 146b, 148a, 153b, 166a, 169h, 203a, 204p, 204h, 209d, 211d, 222a, 223d, 227g, 228i, 230l, 233j, 235d, 237a, 239k, 240y, 241a, 242a, 243a, 247a, 248a, 248c, 249f, 250a, 251a, 259b, 260b, 261d, 262b, 263a, 265d, 267k, 269c, 270a, 277l, 281b, 285d, 286a, 287a, 289a, 289c, 292a, 295a, 303a, 304d, 306g, 308b, 310a, 312a, 314c, 317a, 323b, 326d, 327c, 331b, 332d, 333b, 334i, 337a, 338f, 339c, 344a, 350b, 352a, 353g, 356g, 358d, 357a, 360b, 362d, 368d, 368f, 369d, 370g, 372c, 374c, 375c, 377b, 377g, 378g, 381c, 382g, 385b, 387b, 390c, 391b, 397a
9	Przeciwdziałanie szkodom powodowanym w drzewostanach przez owady i grzyby zagrażające trwałości lasu, poprzez: 1) wyszukiwanie drzew zasiedlonych przez kambiofagi, np. nornikowate (<i>Scolytinae</i>), bogatkowate (<i>Buprestidae</i>), 2) korowanie drewna leżącego, 3) rozdrabnianie pozostających części drzew z pozostawieniem w ekosystemie tych, które mogą się stać bazą rozmnożenia dla kambiofagów, 4) usuwanie z drzewostanów drzew opianowanych przez owady i hubę korzeniową (<i>Heterobasidion annosum</i>), wywróconych oraz złamanych, zagrażających stanowi zdrowotnemu lasu i zwiększających zagrożenie pożarowe	Według potrzeb	Miejsca zagrożenia w lasach objętych ochroną czynną

10	Przeciwdziałanie szkodom powodowanym w drzewostanach przez ssaki roślinożerne, poprzez:		Oddziały – 1b, 2a, 6f, 18i, 23d, 26l, 37a, 37c, 37g, 50d, 52c, 52f, 55a, 58b, 58c, 59b, 59c, 60b, 61n, 63b, 65a, 67a, 67g, 71b, 73b, 73f, 74c, 74d, 77d, 79a, 79c, 79k, 80a, 80b, 80f, 80i, 82d, 87i, 87x, 88b, 89a, 90a, 90b, 91d, 92d, 93b, 93d, 95b, 94b, 103f, 104d, 105d, 106f, 108h, 111m, 112b, 112d, 114d, 114f, 114g, 115d, 116d, 117b, 118h, 119d, 121g, 122f, 122r, 123a, 123f, 126b, 126c, 127b, 127j, 127k, 129k, 129m, 130f, 130h, 131d, 133b, 134b, 135f, 136a, 137a, 137b, 138a, 138b, 138f, 138h, 138i, 142a, 142c, 142d, 142f, 142j, 143a, 144a, 144f, 145f, 146d, 151b, 151c, 152a, 152c, 153b, 155b, 156b, 156g, 157c, 160b, 160c, 160i, 169c, 208f, 223c, 235d, 235f, 239m, 248a, 248b, 248c, 249b, 259c, 260a, 260b, 261a, 261b, 261d, 266m, 269c, 272a, 352h, 355g, 338a, 338c, 338f, 345a, 370g, 375c, 388g, 390c
	1) zabezpieczanie sadzonek przed uszkodzaniem przez ssaki roślinożerne na uprawach leśnych do 5 lat:	70,96 ha	
	a) środkami odstrasżającymi,	0,2 ha	
	b) ogrodzeniem siatką (wykonanie nowych ogrodzeń oraz naprawa istniejących),		
	2) zdjęcie osłon indywidualnych po ich wykorzystaniu,	3,7 tysięcy sztuk	
	3) poprawienie uszkodzonych osłon indywidualnych i spiralnych,	500 sztuk	
	4) zabezpieczanie przed spalowaniem poprzez rysakowanie,	15 ha	
	5) utrzymanie liczebności populacji ssaków roślinożernych na określonym poziomie oraz odpowiednie kształtowanie jej struktury wiekowej i płciowej,		Redukcja w miejscach intensywnego występowania szkód na terenie objętym ochroną czynną
	6) redukcja zwierząt łownych poprzedzona inwentaryzacjami liczebności zwierząt i szkód w drzewostanach, w tym:	Okolo:	
	a) jeleni (<i>Cervus elaphus</i>),	160 sztuk,	
	b) saren (<i>Capreolus capreolus</i>),	250 sztuk,	
	c) dzików (<i>Sus strofa</i>)	140 sztuk	
	7) zwiększenie bazy żerowej poprzez uprawę poletek zaporowych (uprawa zbóż i roślin okopowych)	2,76 ha	Oddziały – 43r, 71d, 84k, 106g, 138f, 280, 304f
11	Ochrona przeciwpożarowa:		
	1) konserwacja punktów czerpania wody,	6 punktów	Obręb Ochronny Wigry
	2) porządkowanie terenu w pasie do 30 m od dróg publicznych,	132,72 ha	Obszar objęty ochroną czynną
	3) konserwacja nawierzchni dróg pożarowych i dojazdowych,	21 km	Obszary objęte ochroną czynną
	4) utrzymanie przejezdności dróg pożarowych i dojazdowych (powiększanie prześwitów dróg),	20,1 km	Obszary objęte ochroną czynną
	5) konserwacja pasów przeciwpożarowych (mineralizacja pasów),	0,12 km	Obwód Ochronny Mikołajewo
	6) czyszczenie linii oddziałowych na cele ochrony przeciwpożarowej	4,5 km	Obwód Ochronny Krzywe

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przeciwdziałanie zarastaniu zbiorowisk nieleśnych, poprzez: 1) koszenie roślinności, 2) usuwanie nalotu drzew i krzewów na łąkach, torfowiskach z usunięciem biomasy	Około 23,12 ha (w tym około 6,30 ha po uzyskaniu zgody właścicieli działek)	Oddziały – 21o, 24g, 127g, 158c, 205d, 205f, 206c,l,f,o,s; 214c, 218c, 218d, 218f, 218g, 218r, 220o, 228j, 232a, 232A a, 232A b, 304f, 307g, 322c, działka nr. 37/2, 76/3, 79/1, 91 oraz działki prywatne – 37/1, 35, 36, 72, 77, 80, 90, 92, 93

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Zarybienia charakterystycznymi dla obszaru Parku gatunkami ryb, w szczególności zagrożonymi spadkiem liczebności i narażonymi na wyginięcie: 1) sieja (<i>Coregonus lavaretus</i>) ²⁾	do 2,1 mln osobników, do 0,2 mln osobników	Oddział 188 (Jezioro Wigry), oddział 199 (Jezioro Mulaczysko)
	2) sielawa (<i>Coregonus albula</i>) ²⁾	do 25 mln osobników, do 0,5 mln osobników	Wodny Obwód Ochronny Wigry: oddział 188 (Jezioro Wigry), oddział 199 (Jezioro Mulaczysko)
	3) szczupak (<i>Esox lucius</i>) ²⁾	do 2,1 mln osobników, do 230 tysięcy osobników, pozostałe jeziora do 30 tysięcy osobników	Oddział 188 (Jezioro Wigry), oddział 185 (Jezioro Pierty), oddziały - 199 (Jezioro Mulaczysko), 190 (Jezioro Leszczewek), 198a (Jezioro Krusznik), 187 (Jezioro Omulówek)
	4) lin (<i>Tinca tinca</i>) ²⁾ – realizacja uzależniona od uzyskania dotacji,	do 13750 osobników (550 kg), do 3500 osobników (140 kg)	Oddział 188 (Jezioro Wigry), oddział 185 (Jezioro Pierty)
	5) pstrąg potokowy (<i>Salmo trutta m. fario</i>) ²⁾ – realizacja uzależniona od uzyskania dotacji,	do 4000 sztuk	Oddział 401a,b (rzeka Czarna Hańcza na odcinku Wysoki Most – Studziany Las)
	6) węgorz europejski (<i>Anguilla anguilla</i>) – realizacja uzależniona od uzyskania dotacji	20 kg	Oddział 188 (Jezioro Wigry)
2	Odłów tarlaków szczupaka, sielawy i siei, na potrzeby wylęgarni ryb Parku	Sielawa (<i>Coregonus</i>)	Oddziały - 188 (Jezioro Wigry), 185 (Jezioro Pierty), 187 (Jezioro

		<i>albula</i>) do 3500 kg, sieja (<i>Coregonus lavaretus</i>) do 700 kg, szczupak (<i>Esox lucius</i>) do 1200 kg	Omulówek)
3	Ochrona tarlisk lina (<i>Tinca tinca</i>), szczupaka (<i>Esox lucius</i>), leszcza (<i>Abramis brama</i>) i płoci (<i>Rutilus rutilus</i>), poprzez: 1) zimowe koszenie części roślinności wynurzonej w obrębie tarlisk, 2) usuwanie skoszonej masy poza jezioro	do 20 ha	Oddział 188A (Jezioro Wigry – Zatoka Zadworze, Płoso Północne i Południowe)
4	Badania weterynaryjne ryb zlecane specjalistycznym placówkom – pracownikom chorób ryb	Według potrzeb	Ekosystemy wodne objęte ochroną czynną
5	Kształtowanie właściwej struktury gatunkowej i liczebności w zespołach ryb – odłowy regulacyjne. Odłowy sprzętem ciągnionym/stawnym. W jeziorach typu sielawowego odłowy sprzętem ciągnionym będą wykonywane w okresie od 1 maja do 31 października. Dopuszcza się stosowanie sprzętu ciągnionego poza ww. okresem w celu realizacji odłowów stynki (<i>Osmerus eperlanus</i>). Intensywność odłowów średnio około 20 kg/ha	Sielawa (<i>Coregonus albula</i>) do 25000 kg, sieja (<i>Coregonus lavaretus</i>) do 100 kg, węgorz europejski (<i>Anguilla anguilla</i>) do 500 kg, szczupak (<i>Esox lucius</i>) do 1000 kg, lin (<i>Tinca tinca</i>) do 1000 kg, okoń (<i>Perca fluviatilis</i>) do 700 kg, leszcz (<i>Abramis brama</i>) do 2000 kg, płoć (<i>Rutilus rutilus</i>) do 3000 kg, stynka (<i>Osmerus eperlanus</i>) do 15000 kg	Oddziały - 188 (Jezioro Wigry), 185 (Jezioro Pierty), 190 (Jezioro Leszczewek), 187 (Jezioro Omulówek), 199 (Jezioro Mulaczysko), 189 (Jezioro Postaw)
6	Monitorowanie różnorodności biologicznej raka. Monitorowanie liczebności raka pręgowatego (<i>Orconectes limosus</i>) – odłowy kontrolne racznikami	Według potrzeb	Oddział 188 (Jezioro Wigry)

D. Inne, według specyfikacji Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Monitorowanie różnorodności biologicznej oraz kierunków i dynamiki zmian procesów przyrodniczych: 1) monitorowanie zagrożonych i rzadkich gatunków roślin, wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie	11676,60 ha	Obszar Parku objęty ochroną czynną

	ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 81), grzybów, wskazanych w Czerwonej liście roślin i grzybów oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1765) i zwierząt, wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237, poz. 1419) oraz siedlisk przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk i gatunków objętych siecią Natura 2000. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków roślin, grzybów i zwierząt będą pobierane fragmenty lub całe okazy,		
2)	monitorowanie inwazyjnych gatunków roślin obcego pochodzenia		
2	Eliminowanie inwazyjnych gatunków roślin:	Około 128 ha	Oddziały – 1a,l; 80c,f; 82f; 84d; 85h, 86a,c,g,h,j,l,n,p; 87a,b; 98Ab; 98f,g,i,j,k,o; 98Aa; 99b,c,d,g,h,i,j; 99i; 110b,c,d,h,i,j,l,m; 111a,b,c,d, f,g,h,j,n,o,p; 121c,d,f; 122a,g,i,l,m,n; 128a,b,c,d,f,g,h,i; 129a,b; 130d; 134f; 135h,j,k; 148a; 171b; 375b; 188A – jezioro Wigry (strefa brzegowa)
1)	usuwanie niecierpka gruczołowego (<i>Impatiens glandulifera</i>) – wyrywanie, wywóz i utylizacja w kompostowniku,		
2)	usuwanie nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>) – wyrywanie, przekopanie gleby,	120 m ²	Oddziały – 107i, 117b, 172g
3)	usuwanie klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>) – wycinanie, wyrywanie, karczowanie, usuwanie odrośli,	235 sztuk, 4,91 ha	Oddziały – 48, 49, 68, 79
4)	usuwanie robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>) – wycinanie, wyrywanie, karczowanie, usuwanie odrośli,	47 sztuk, 0,8 ha	Oddział 49f,k
5)	usuwanie czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) – wycinanie, wyrywanie, karczowanie, usuwanie odrośli,	3440 sztuk, 5,19 ha	Oddziały – 87i, 158c, 239b,f, h,j,l,n; 307a,b,i; 308c,g; 328a; 346c
6)	usuwanie róży pomarszczonej (<i>Rosa rugosa</i>) – wyrywanie, wykopywanie korzeni,	0,29 ha	Oddziały – 228i, 239d,f,h; 262a, 326d, 393a, 394c
7)	usuwanie trojeści amerykańskiej (<i>Asclepias syriaca</i>) – wyrywanie,	0,6 ha	Oddział 206c,l
8)	usuwanie dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>) – wycinanie i karczowanie	520 sztuk	Oddziały – 268, 269, 270, 271

3	Utrzymanie drożności turystycznych szlaków lądowych oraz ścieżek edukacyjnych: 1) powiększanie prześwitów szlaków i ścieżek, tak aby wolna przestrzeń nad nimi miała szerokość minimum 3 m i wysokość minimum 2,50 – wycinanie gałęzi drzew i krzewów, 2) wykaszanie roślinności utrudniającej poruszanie się i zagrażających bezpieczeństwu turystów, 3) usuwanie części drzew powalonych w poprzek szlaków i ścieżek	Według potrzeb	Oddziały – 37g,h,38, 39i,n,s,o, p,h, 46, 47k,l,m, 48f,d, 49b,p,o, w, 54, 55, 56, 57, 62a, d,c,f,g, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 74, 80f, 88, 89, 90, 91, 93a,f, 103, 104, 110, 111a,c,d,f,h,i,l, m,g, 112, 114, 120, 121, 125, 126, 133, 148, 149 f,i, 150, 156, 157, 158, 165, 166, 167, 201, 207, 208, 209, 210, 204, 318, 336, 354, 320, 338, 339, 356, 357, 358, 378, 380, 384m
4	Utrzymanie drożności szlaku kajakowego Czarnej Hańczy, poprzez usunięcie zatoru w rejonie Maćkowej Rudy	20 m	Oddział 172/2
5	Utrzymanie kładek – wykaszanie roślinności pod kładkami (na ścieżce „Las” i w dolinie Czarnej Hańczy)	832 m, około 0,5 ha	Oddziały – 49b, 110b,c,d, 98A, 111a,b,c
6	Poprawa nawierzchni gruntowej: 1) drogi dojazdowej do pola biwakowego „Jastrzęby”, 2) miejsc parkingowych Binduga i Łysocha	700 m, 2000 m ²	Oddziały – 150g, 230a,c, f-l, 380b
7	Wykonanie nawierzchni postojowych: 1) wykonanie 2 powierzchni postojowych gruntowych, 2) usunięcie drzew (sosna i świerk), wyrównanie poziomu powierzchni, 3) wykonanie barier drewnianych	7x20 m i 7x15 m, 8 sztuk o pierśnicy 10-45 cm, długość 63 m	Oddziały – 148a, 148h (Obwód Ochronny Słupie)
8	1. Odnowianie oznakowań szlaków pieszych i rowerowych oraz ścieżek edukacyjnych. 2. Wykonanie i montaż w terenie drogowskazów turystycznych	150 sztuk	Sieć szlaków pieszych i rowerowych o łącznej długości 245 km
9	Naprawa, remonty, wymiana infrastruktury turystycznej zlokalizowanej przy szlakach turystycznych i ścieżkach edukacyjnych (realizacja uzależniona od uzyskania dotacji): 1) remont i rozbudowa pomostów nawodnych w wylęgarni ryb w Tartaku i zapleczu magazynowym w Czerwonym Folwarku,	165 m ²	Oddziały – 36A, 175 (Obwód Ochronny Leszczewek)
	2) remont pomostu widokowego i ogrodzenia na Bindudze,	Pomost długość 22 m, szerokość 1,5 m, ogrodzenie długość 135 m, wysokość 110 cm	Oddział 379a (Obwód Ochronny Powały)
	3) remont pomostu widokowego na Powalach, kształt litery T,	Długość 10,5 m, szerokość 1,5m oraz długość 10m i szerokość 3 m.	Oddział 188 (jezioro Wigry)
	4) remont schodów zejściowych na Powalach,	Długość 34 m, szerokość 5 m,	Oddział 376b (Obwód Ochronny Powały)
	5) remont pomostu widokowego na Bartnym Dole, kształt litery T,	Długość 15,5 m, szerokość 1,5 m oraz długość 10 m i szerokość 3 m	Oddział 188 (jezioro Wigry)

	6) remont schodów zejściowych na Bartnym Dole	Długość 27 m, szerokość 1,5 m	Oddział 388h
10	Budowa infrastruktury turystycznej na szlakach turystycznych i ścieżkach edukacyjnych: 1) kładki nad Sucharem II, 2) barierki żerdziowej, 3) bariery ochronnej, słupki na stopach betonowych, 4) wydłużenie systemu kładek, 5) wyźwirowanie drogi gruntowej, 6) budowa 3 drewnianych kładek na zielonym szlaku turystycznym „Wokół Wigier” i na ścieżce edukacyjnej Puszcza	Długość około 140 m, szerokość 1,5 m, długość około 150 m, długość około 140 m, wysokość 110 cm Długość 220 m, szerokość 1,5 m, długość 25 m, szerokość 3 m 3 kładki o łącznych wymiarach 140x1,5 m	Oddziały – 48b,f,h, 47a,g (Obwód Ochronny Krzywe, ścieżka edukacyjna Suchary) Oddziały – 111i,l (Obwód Ochronny Gawarzec, dolina Czarnej Hańczy) Oddziały – 213b, 212d, 266h (Obwód Ochronny Mikołajewo)
11	Rozbiórka kładki nad Sucharem III (ścieżka edukacyjna Suchary)	100 m	Oddział 47f (Obwód Ochronny Krzywe)
12	Ochrona walorów widokowych – otwarcie widoku. Wycięcie drzew (olsza) o pierśnicach 10-20 cm nad Sucharem I, naprzeciw pomostu widokowego	10 sztuk	Oddział 49n (Obwód Ochronny Krzywe)
13	Montaż szlabanów na szlakach turystycznych i ścieżkach edukacyjnych	6 sztuk	Oddziały – 35h, 7c,d, 212a, 214g,h, 229k, 230k
14	Bieżące remonty istniejących urządzeń turystycznych wynikające ze zdarzeń losowych, dewastacji i naturalnego zużycia obiektów zlokalizowanych przy szlakach turystycznych i drogach	Według potrzeb	Tereny objęte ochroną czynną
15	Renaturyzacja części obszaru Parku (wyburzenie i demontaż betonowych konstrukcji, wywiezienie gruzu, nawiezenie piasku, obsadzenie krzewami) (realizacja uzależniona od uzyskania dotacji)	Usunięcie około 177 m ³ gruzu	Oddziały – 47g, 148a, 149i, 149j, 158, 166a, 167a, 167b, 167d, 388h, 388g

III. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadańochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona płazów podczas wędrówek sezonowych: 1) stawianie barier i przenoszenie płazów przez drogę, 2) budowa przepustów dla płazów (budowa tuneli i barier naprowadzających)	300 m, 9 tuneli i około 1000 m barier	Wsie Kaletnik, Sobolewo, Krzywe, Wiatrołuża

2	Przeciwdziałanie zarastaniu zbiorowisk nieleśnych:	9,17 ha	1. Działki - 614/5, 614/7 obręb ewidencyjny Lipniak, 45 obręb ewidencyjny Leszczewo.
	1) koszenie roślinności, usuwanie nalotu z drzew i krzewów na łąkach, torfowiskach z usunięciem biomasy,		2. Oddziały – 201o, 214i, 220p, 228k, 284h, 301a, 307b, 308d, 308f (Obręb Ochronny Maćkowa Ruda)
	2) wypas zwierząt hodowlanych na terenach wydzierżawianych rolnikom,	Okolo 30 ha	Oddziały – 5d, 9g,k,r,y; 14c; 36Aa, d; 87j; 89c,d,i,l,n; 93Ab,c; 107t; 175 kx, lx,ox,rx, 201a,i,k,p,x; 203c; 204a, c,g,i,k,m; 206 m,ax,cx,fx; 228k,l, m,n; 220p; 240a,d,i,j; 244b; 284i; 300p; 301w; 307g; 308d,f; dz. nr 342 Maćkowa Ruda, dz. nr 270 Krusznik
	3) utrzymanie gruntów w kulturze rolnej, poprzez stosowanie płodozmianu tradycyjnych upraw (wydzierżawionych rolnikom oraz użytkowanych na potrzeby Parku)	Okolo 100 ha	1. Oddziały – 5b,f; 9a,d,f,i,l,n,o,p; 14d; 27k; 36Ab,c,h; 39a; 40a; 49a,f,h; 62i,j,k,l; 85a,f, d; 87h,k,l,n,o; 89a, c; 93Ai; 107f, h,i,j,l; 117f,i,j,l,n; 149a; 175j,k, mx,nx; 201f,g,o; 203b, 204b,h,l; 206f, k,o,s,bx,dx,hx, lx,jx; 214i,j; 216g,h; 220a; 240o,p,s; 243k; 244a,d; 245b; 283b; 284h,i; 299a,r,z,x,ax; 300i,b,p, r,t; 301a, r,s,t,x,z,bx, cx; 307b; 308f,d; 376c; 377b; 393d. 2. Działki – 614/5, 615/2 Nowa Wieś; 154 Magdalenowo; 690 Leszczewek; 82, 232, 257, 62/2 Krusznik; 17/1, 17/2 Wysoki Most; 211, 212, 478 Maćkowa Ruda; 89, 90, 91 Rosochaty Róg
3	Przeciwdziałanie szkodom powodowanym przez ssaki roślinożerne w uprawach i płodach rolnych. Zwiększenie bazy żerowej poprzez uprawę poletek zaporowych (uprawa zbóż i roślin okopowych)	3 ha	Oddziały – 307b, 362f (Obwód Ochronny Lipowe)
4	Eliminowanie inwazyjnych gatunków roślin:		
	1) usuwanie niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens glandulifera</i>) - na gruntach prywatnych po uzyskaniu zgody właścicieli,	Okolo 1 ha	Oddziały – 17b, 175xx, 175wx, 175ay; działka 154 obręb ewidencyjny Magdalenowo i Wigry
		Okolo 13,7 ha	Grunt prywatne, działki – 97/10, 97/15, 98 obręb ewidencyjny Gawrych Ruda; 50/1, 52, 53, 56, 57, 60, 61, 63, 64/6, 69/1, 72, 146-148, 155-161, 163/2, 164-167, 169/1, 170 obręb ewidencyjny Magdalenowo i Wigry; 28/10 obręb ewidencyjny Czerwony Folwark
	2) usuwanie czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>),	5 sztuk	Oddział 308f
	3) usuwanie rdestowca ostrokończystego (<i>Reynoutria japonica</i>) – wycięcie, wyrwanie, przekopanie (2 m głębokość) i przesianie gleby, usuwanie odrośli,	8 m ²	Oddział 393d
		0,21 ha	Oddziały – 240i, 228k, 290f, 307b,f

	4) usuwanie róży pomarszczonej (<i>Rosa rugosa</i>) – wrywanie, wykopywanie korzeni,	180 m ²	Oddział 240j
	5) usuwanie winobluszcza pięciolistkowego (<i>Parthenocissus quinquefolia</i>) – wrywanie, przekopywanie, usuwanie korzeni i odrośli,		
	6) usuwanie trojeści amerykańskiej (<i>Asclepias syriaca</i>) – wrywanie	1 ha	Oddziały – 201o; 206f,o,s

B. Inne, według specyfikacji Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Wykonanie drewnianego ogrodzenia o wysokości 110 cm w miejscu przecięcia trzech szlaków turystycznych i ścieżki „Las”	200 m	Oddział 49j
2	Zagospodarowanie miejsca odpoczynku „Zakąty”, poprzez wykonanie i ustawienie: 1) drewnianych zadaszonych ławostolów, o wymiarach: wysokość 2,9 m, szerokość 2,6 m, długość 3,2 m, 2) drewnianej bariery ochronnej o wysokości 110 cm, słupki na stopach betonowych	4 sztuki, długość 80 m	Oddział 230b (Obręb Ochronny Maćkowa Ruda)
3	Zagospodarowanie pola biwakowego „Jastrzęby”, poprzez wykonanie i ustawienie: 1) drewnianych zadaszonych ławostolów, o wymiarach: wysokość 2,9 m, szerokość 2,6 m, długość 3,2 m, 2) drewnianego ogrodzenia z żerdzi	9 sztuk, 420 m	Oddział 230d
4	Ustawienie znaków drogowych	4 komplety	Obręb Ochronny Wigry i Maćkowa Ruda
5	Ustawienie toalet kompostujących na polach biwakowych (realizacja uzależniona od uzyskania dotacji)	8 sztuk	Oddziały – 49i, 220r, t, 299c, 337c, 230d
6	Remont infrastruktury turystycznej na polu biwakowym „Jastrzęby” (realizacja uzależniona od uzyskania dotacji): 1) remont punktu obsługi turystycznej - budynek drewniany, 2) wymiana elektrycznych punktów dostępowych, 3) remont budynków sanitariatów, 4) wykonanie schodów na skarpie Jeziora Wigry	Około 4x4 m, 13 sztuk, 2 budynki, 10 m	Oddział 230d (Obwód Ochronny Krusznik)
7	Zagospodarowanie otoczenia Muzeum Wigier (realizacja uzależniona od uzyskania dotacji): 1) budowa zespołu parkingowego, 2) utworzenie ścieżki edukacyjnej „Ols”, w tym budowa kładki, 3) budowa ogrodu dydaktycznego: a) zestaw urządzeń do zabaw edukacyjnych, b) ogrodzenie	5 miejsc dla autokarów i 25 dla samochodów osobowych, kładka o długości 170 m, 1 komplet, 30m	Wieś Stary Folwark, obręb ewidencyjny Leszczewek, działki - 425, 555

8	Ochrona walorów widokowych – otwarcie widoku. Wycięcie i wywóz drzew (olsza, jesion, grab, brzoza, sosna, klon zwyczajny, jawor, wiśnia) o pierśnicach od 8 do 65 cm	Około 30 drzew	Wieś Stary Folwark, obręb ewidencyjny Leszczewek, działki - 425, 555 (otoczenie Muzeum Wigier)
9	Utrzymanie drożności turystycznych szlaków lądowych oraz ścieżek edukacyjnych, poprzez powiększanie prześwitów (wycinanie gałęzi drzew i krzewów, wykaszanie traw utrudniających poruszanie się i zagrażających bezpieczeństwu)	Według potrzeb	Oddziały – 39a, 47b, 49 f,k,m, 107l
10	Wykaszanie roślinności w miejscach postoju pojazdów i biwakowania	2,90 ha	Działka nr 125/3 obręb ewidencyjny Leszczewek, oddziały – 220r,t; 230d; 299d; 337c; 376d
11	Odnawianie oznakowań szlaków pieszych, rowerowych i ścieżek edukacyjnych - wykonanie i montaż w terenie drogowych znaków turystycznych	150 sztuk	Sieć szlaków pieszych i rowerowych o łącznej długości 245 km
12	Zagospodarowanie pól namiotowych wzdłuż rzeki Czarnej Hańcy (realizacja uzależniona od uzyskania dotacji): 1) „Bindużka”: a) wykonanie ogrodzenia z żerdzi, b) wykonanie miejsca ogniskowego, c) impregnacja pomostu, 2) „Gremzdówka”: a) wykonanie miejsca ogniskowego, b) impregnacja pomostu, 3) „Za szkołą”: a) wykonanie ogrodzenia, b) wykonanie miejsca ogniskowego, c) impregnacja pomostu	137 m, średnica 2 m, 35 m ² , średnica 2 m, 67 m, średnica 2 m, 35 m ² ,	Obręb Ochronny Maćkowa Ruda, oddziały – 337c, 299a, 220r,t
13	Bieżące remonty istniejących urządzeń turystycznych zniszczonych w wyniku zdarzeń losowych, dewastacji i naturalnego zużycia	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną krajobrazową
14	Monitorowanie różnorodności biologicznej oraz kierunków i dynamiki zmian procesów przyrodniczych: 1) monitorowanie zagrożonych i rzadkich gatunków roślin, grzybów i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk i gatunków objętych siecią Natura 2000, 2) monitorowanie inwazyjnych gatunków roślin obcego pochodzenia	2882,90 ha	Obszar Parku objęty ochroną krajobrazową
15	Utrzymanie drożności lądowych szlaków turystycznych oraz infrastruktury towarzyszącej w odpowiednim stanie. Wykaszanie roślinności: 1) na przebiegu szlaku żółtego w Obwodzie Ochronnym Krzywe (dwukrotne), 2) wokół wieży widokowej w Leszczewku (dwukrotne), 3) na otwartych fragmentach ścieżki „Las” przy wystawie etnograficznej w Krzywem (dwukrotne),	1,55 ha w tym: 0,2 ha, 0,1 ha, 0,1 ha,	1. Oddziały – 39a, 49f,k,m, 47b, 107l, 376d. 2. Działka nr 125/3 obręb ewidencyjny Leszczewek

	4) na plaży przy Jeziorze Czarne (trzykrotne wykaszanie w sezonie),	0,2 ha,	
	5) na parkingu przy leśniczówce Leszczewek – (czterokrotne),	0,8 ha,	
	6) na polanie Powały	0,15 ha	
16	Wycinanie zakrzaczeń w miejscu otwarcia widokowego na klasztor wigierski przy Muzeum Wigier w Starym Folwarku	0,5 ha	Działka nr 425 obręb ewidencyjny Leszczewek

¹⁾ Obszary zajmowane przez ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne zostały przestrzennie podzielone na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą oraz pododdziały oznaczone literą. Podział na oddziały, pododdziały, oraz obręby i obwody ochronne przyjęto zgodnie z mapami przeglądowymi obrębów ochronnych Wigry i Maćkowa Ruda, sporządzonymi przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie, w skali 1:20 000, wg stanu na dzień 1 stycznia 1996 r. Podział na obszary objęte ochroną czynną przyjęto zgodnie z mapą pod tytułem: „Kierunki ochrony”, sporządzoną przez Park w skali 1 : 25 000, wg stanu na dzień 1 stycznia 2001 r. Podział na działki geodezyjne i obręby ewidencyjne jest zgodny z mapami ewidencji gruntów. Mapy znajdują się w siedzibie Parku, w miejscowości Krzywe.

²⁾ Zarybianie będzie dokonane w oparciu o materiał zarybieniowy o cechach właściwych lokalnym populacjom ryb, w celu stabilizacji składów jakościowych i ilościowych populacji ryb występujących na terenie Parku.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN, ZWIERZĄT LUB GRZYBÓW

I. Obszary ochrony ścisłej

A. Ochrona gatunków roślin

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki zagrożone, rzadkie i chronione roślin naczyniowych (<i>Tracheophyta</i>) i mszaków (<i>Bryophytina</i>) – wymienione w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin	1. Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz stanu populacji, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków objętych siecią Natura 2000. 2. Monitorowanie inwazyjnych gatunków roślin obcego pochodzenia	Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane fragmenty lub całe okazy

B. Ochrona gatunków grzybów

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki zagrożone, rzadkie i chronione – wymienione w Czerwonej liście roślin i grzybów Polski oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz stanu populacji	Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane fragmenty lub całe okazy

C. Ochrona gatunków zwierząt

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki zagrożone, rzadkie i chronione – wymienione w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz stanu populacji, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków objętych siecią Natura 2000	Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą

		pobierane fragmenty lub całe okazy
--	--	------------------------------------

II. Obszary ochrony czynnej

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Obuwik pospolity (<i>Cypripedium calceolus</i>)	Poprawa warunków bytowania (realizacja uzależniona od dotacji zewnętrznych)	Rozluźnianie zwarcia drzewostanu oraz warstwy krzewów
2	1. Gnidosz królewski (<i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i>). 2. Kosatka kielichowa (<i>Tofieldia calyculata</i>). 3. Kruszczyk błotny (<i>Epipactis palustris</i>). 4. Kukułka (<i>Dactylorhiza</i>)	Poprawa warunków bytowania	1. Usuwanie drzew i wybranych gatunków krzewów. 2. Koszenie późną jesienią i usuwanie skoszonego materiału roślinnego
3	1. Groszek wielkoprzylistkowy (<i>Lathyrus pisiformis</i>). 2. Pięciornik biały (<i>Potentilla alba</i>). 3. Tobołki alpejskie (<i>Thlaspi caerulescens</i>). 4. Sasanka otwarta (<i>Pulsatilla patens</i>). 5. Zawilec wielkokwiatowy (<i>Anemone sylvestris</i>). 6. Marzanka barwierska (<i>Asperula tinctoria</i>). 7. Groszek wschodniokarpacki (<i>Lathyrus laevigatus</i>)	Poprawa warunków bytowania	1. Poprawa warunków świetlnych, w tym usuwanie leszczyny, klonu i grabów. 2. Wykaszenie ekspansywnych gatunków runa
4	Rodzime gatunki roślin – wszystkie gatunki występujące na obszarze Parku	Ochrona rodzimych gatunków roślin przed inwazją gatunków obcych	Usuwanie zagrażających gatunków obcych na całym obszarze Parku, w miejscach występowania tych gatunków
5	Gatunki zagrożone, rzadkie i chronione roślin naczyniowych (<i>Tracheophyta</i>) i mszaków (<i>Bryophytina</i>) – wymienione w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz stanu populacji, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków objętych siecią Natura 2000	Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane fragmenty lub całe okazy

B. Ochrona czynna gatunków grzybów

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Rzadkie gatunki związane z martwym drewnem	Tworzenie warunków życia tym gatunkom	1. Monitoring martwych drzew. 2. Pozostawianie martwych drzew, złomów i wywrotów do ich biologicznego rozkładu w ilości niestwarzającej zagrożenia dla drzewostanów
2	Gatunki zagrożone, rzadkie i chronione – wymienione w Czerwonej liście roślin i grzybów Polski oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz stanu populacji	Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane fragmenty lub całe okazy

	2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną		
--	---	--	--

C. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>)	Monitoring siedlisk występowania	Monitoring liczebności i rozmieszczenia bobra
2	1. Nocek rudy (<i>Myotis daubentonii</i>). 2. Mroczek posrebrzany (<i>Vespertilio murinus</i>). 3. Mroczek posłocisty (<i>Eptesicus nilssonii</i>). 4. Mroczek późny (<i>Eptesicus serotinus</i>). 5. Karlik malutki (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>). 6. Karlik karliczek (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>). 7. Karlik większy (<i>Pipistrellus nathusii</i>). 8. Borowiec wielki (<i>Nyctalus noctula</i>). 9. Borowiaczek (<i>Nyctalus leisleri</i>). 10. Gacek brunatny (<i>Plecotus auritus</i>). 11. Mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Ochrona miejsc bytowania nietoperzy	1. Ochrona drzew dziuplastych. 2. Utrzymanie miejsc przebywania kolonii rozrodczych (strychy) oraz miejsc hibernacji (ziemne piwnice) – około 200 sztuk
3	Chronione gatunki ptaków (<i>Aves</i>)	Poprawa warunków bytowania	1. Kontrola i czyszczenie około 860 sztuk istniejących budek lęgowych. 2. Dokarmianie ptaków w okresie zimowym (przy osadach Parku). 3. Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd gatunków objętych ochroną strefową. 4. Ochrona drzew dziuplastych
4	Płazy (<i>Amphibia</i>)	Poprawa warunków bytowania	1. Ochrona miejsc rozrodu – czyszczenie zbiorników wodnych. 2. Ochrona płazów podczas wędrówek sezonowych – stawianie barier i przenoszenie płazów przez drogę, budowa przepustów
5	Owady błonkoskrzydłe (<i>Hymenoptera</i>)	Ochrona miejsc bytowania owadów	Tworzenie siedlisk zastępczych – utrzymanie istniejących konstrukcji glinianych
6	Gatunki owadów (<i>Insecta</i>) związane z martwym drewnem	Tworzenie warunków życia tym gatunkom	1. Monitoring martwych drzew. 2. Pozostawianie martwych drzew, złomów i wywrotów do ich biologicznego rozkładu w ilości niestwarzającej zagrożenia dla drzewostanów

7	Gatunki zagrożone, rzadkie i chronione – wymienione w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt	Ograniczanie liczebności gatunków stanowiących zagrożenie dla gatunków rzadkich i zagrożonych	Odstrzały redukcyjne i monitoring stanu populacji: 1) Jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), 2) Lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), 3) Norki amerykańskiej (<i>Neovison vison</i>)
		Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz stanu populacji, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków objętych siecią Natura 2000	Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane fragmenty lub całe okazy

III. Obszary ochrony krajobrazowej

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki zagrożone, rzadkie i chronione roślin naczyniowych (<i>Tracheophyta</i>) i mszaków (<i>Bryophytina</i>) – wymienione w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin	Monitorowanie różnorodności gatunkowej, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków objętych siecią Natura 2000	Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane fragmenty lub całe okazy

B. Ochrona czynna gatunków grzybów

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki zagrożone, rzadkie i chronione – wymienione w Czerwonej liście roślin i grzybów Polski oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną	Monitorowanie różnorodności gatunkowej	Badania prowadzone metodami przyżyciowymi i jedynie w przypadku niektórych gatunków stosowane będą pobierane fragmenty lub całe okazy

C. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki zagrożone, rzadkie i chronione – wymienione w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz stanu populacji, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków objętych siecią Natura 2000	Badania prowadzone metodami przyżyciowymi i jedynie w przypadku niektórych gatunków stosowane będą metody polegające na pobieraniu okazów

**WSKAZANIE OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ
ORAZ KRAJOBRAZOWĄ**

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	1. Obręb Ochronny Wigry - 1c, d, f, g, i; 2b, d, i, j; 3b, c, g, k, m; 4f, g, h, 5m, z, cx; 6d, h; 7i, j, k; 8l, m; 9ix; 11d, f, g; 12b, c, f, l, n, o, y; 14g, h; 15a, c; 16a; 17a, b, 18a, b; 21b, j, k, l, p, r; 24f, x; 25a, b; 26a, b, f; 40g, h, 43b, c, d, f, l, m, n; 54k; 61d, f, g, h, m; 77Aa, b, c, d, f; 78c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n; 127h; 134f; 136c, d; 141a, b, f; 143b, c; 144b, c; 147c, d; 150a; 157b. 2. Obręb Ochronny Maćkowa Ruda - 233i; 235g; 236a, b, c, d, f; 253b, f; 266d, i, j; 267g, h, i, l; 274c; 275a; 276a, b, c; 277g, h, i; 278c; 285a, b; 301d, f, j; 360h, i; 361d, f, g, h, i, j; 370a, b, c, d, f, h. 3. Wodny Obwód Ochronny - 192, 193, 194, 195, 196	494,07
2	Ochrona czynna	1. Obręb Ochronny Wigry – 1a,b,h, j-n; 2a, c, f-h, k-m; 3a, d, f, h-j, l, n; 4a-d, i, j; 5a, c, g-l, n-y, ax, bx; 6a-c, f, g; 7a-h; 8a-k; 9z, bx-hx, 10a, b, m, s-w, ax-lx; 11a-c, h-l; 12a, d, g, k, m, p-x; 13a, b; 14a, b i-m; 15b, d; 16b-d; 17c-h; 18c-i; 19; 20; 21a, c-i, m-o; 22; 23; 24a-d, g-w; 25c-m; 26c, d, g-n; 27d, j, m-o; 28-36; 37a-h, j; 38; 39b, d-k, m-s; 40f, i-n; 41; 42; 43a, g-i, k, o-s; 44-46; 47a, c-m; 48; 49b-d, n-w; 50-52; 53a, d-o; 54a-j; 55-60; 61a-c, j-l, n-r; 62a-g, 63-77; 78a,b, o-r; 79-84; 85h-l; 86 ; 87a-c, f, i, r-z; 88-93; 94-98; 98A; 99; 100 -106; 107a-f, k, m-s, w; 108 -116; 117a-d, p; 118-126; 127a-g, i-l; 128-133; 134a-d, 135; 136a, b, f; 137-139; 140a-j; 141c; 142; 143a, d-j; 144a, d-i; 145; 146; 147a, b, f, g; 148a, b, f, h-j; 149f, h-k; 150b-j; 151-156; 157a,c-g; 158-171; 172a,b,g,j-m; 173; 174; 179, 180, 181, 182, 183; 183A, działki o nr geodez. 295-298, 311-312, 315 w obrębie Nowa Wieś. 2. Obręb Ochronny Maćkowa Ruda – 201m,n,r,s, cx-fx; 201A; 202, 203a, d, g; 204d, f, n-z, ax; 205; 206a-d, i, j, l, p, r, x-zp; 207-213; 214a, c-h; 215; 216a-f; 217-219; 220 b-o, s, w-z, ax-dx; 221; 221A; 222-227; 228a, b, d-j; 229; 230a,c, f-l; 231; 232; 232A; 233 a-h, j; 234; 235 a-f, h; 236g, h; 237-239; 240b,c, f-h, k-n, r, t-y; 241; 242; 243 a-j, l-n; 244g, h; 245c, d; 246-252; 253a, c, d; 254-265; 266 a-c, f-h, k-n; 267 a-f, j,k; 268-273; 274a, b, d, f; 275 b-f; 276 d-h; 277 a-f, j-l; 278a, b, d, f; 279-282; 283 g-i; 284 a-f, j,k; 285 c-f; 286-289; 290 a-d; 291-298; 299b, d,f, h-p, t, bx, cx; 300a, c-h, j-o, s-z, ax-gx; 301b,c, g-i, k, m-p; 302-306; 307a, i, j; 308 a-c, g-i; 309-336; 337a, b; 338-359; 360 a-g; 361 a-c, k; 362a-d, g-l, 363-369; 370g; 371-374; 375 b-i; 376 a, b, f, g, h; 377a, c-j; 378-392; 393a, g-i; 394-401, działki o nr geodez. 19/1, 46/1, 25/3, 25/6, 26/2, 26/4, 26/5, 17/2, 37/2 w obrębie Bryzgiel, 82, 105, 136, 189, 248/6, 257, 130, 91, 122, 255 w obrębie Krusznik. 3. Wodny Obwód Ochronny – 184-187, 188A, 188B, 188C, 189-191, 197-200	11676,60

3	Ochrona krajobrazowa	1. Obręb Ochronny Wigry – 5b, d, f; 9a-y, ax; 10m; 14c, d, f; 27a-c,f-i, k, l, p, r; 36A; 37i; 39a, c, l; 40a-d; 47b; 49a, f-m; 53b, c; 62h-l; 85a-g; 87g, h, j-p; 93A; 107g-j, l, t; 117f-o; 140k; 141d, g, h; 148c, d, g; 149a-d, g; 172c-f, h, i; 175; 176; 177; 178; działki o nr geodez. 209-214, 217, 220,223, 224, 230, 232, 235, 236, 238-241, 243, 249-252, 259, 260, 277-280, 283-294, 299-310, 313, 314, 316-319, 321, 327, 331, 332, 340, 342, 343, 348-355, 364, 365, 370, 371, 386-389, 407-409, 413-415, 419-422, 424, 426-437, 452-455, 462, 464, 490, 491, 496, 497, 505, 509, 515, 516, 519, 520, 525-528, 531, 532, 592, 593, 614/5, 614/7, 615/2 w obrębie ew. Nowa Wieś, dz. o nr geodez. 425, 555 w obrębie ew. Leszczewek, dz. o nr geodez. 1, 2, 25, 45, 22 w obrębie ewid. Leszczewo, dz. o nr geodez. 24/5-24/11, 32/25, 32/26 w obrębie ew. Gawrych Ruda; dz. o nr geodez. 41/1 w obrębie Czerwony Folwark. 2. Obręb Ochronny Maćkowa Ruda – 201a-l, o, p, t-z, ax, bx; 201Aa-d; 202Aa, b; 203b, c; 204a-c, g-m; 206f-h, k, m-o, s-w, ax-mx; 214b, i, j; 216g, h; 220a, p, r, t; 228c, k-n; 230b, d; 240a, d, i, j, o, p, s; 243k; 244a-f; 245a, b; 283b-f; 284g-i; 290f; 299a, c, r, s, w-z, ax; 300b, i, p, r; 301a, l, r-z, ax-cx; 307b-h; 308d,f; 337c; 362f; 375a; 376c, d; 377b; 393b, c, d; działki o nr geodez.: 18, 19, 20/2, 20/3, 89,90,91 w obrębie ew. Rosochaty Róg, 79/1, 81/1, 82, 84/1, 85/1, 89, 103, 104 120, 134, 135, 190, 232, 257, 270 w obrębie ew. Krusznik, 20 w obrębie ew. Bryzgiel, 211, 212, 478, 342 w obrębie ew. Maćkowa Ruda	2882,90
Razem:			15053,57

¹⁾ Obszary zajmowane przez ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne zostały przestrzennie podzielone na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą oraz pododdziały oznaczone literą. Podział na oddziały, pododdziały, oraz obręby i obwody ochronne przyjęto zgodnie z mapami przeglądowymi obrębów ochronnych Wigry i Maćkowa Ruda, sporządzonymi przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie, w skali 1:20 000, wg stanu na dzień 1 stycznia 1996 r. Podział na obszary objęte ochroną czynną przyjęto zgodnie z mapą pod tytułem: „Kierunki ochrony”, sporządzoną przez Park w skali 1 : 25 000, wg stanu na dzień 1 stycznia 2001 r. Podział na działki geodezyjne i obręby ewidencyjne jest zgodny z mapami ewidencji gruntów. Mapy znajdują się w siedzibie Parku, w miejscowości Krzywe.

**USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH,
TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH
I SPORTOWYCH, Z PODANIEM MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ
JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH**

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Miejsce udostępniane	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Cały obszar Parku	50

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych i turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	1. Jeziora: 1) Wigry (z wyłączeniem wysp), 2) Pierty (z wyłączeniem wyspy), 3) Leszczewek, 4) Omulówek, 5) Czarne koło Bryzgla, 6) Czarne koło Gawrych Rudy, 7) Mulaczysko, 8) Postaw. 2. Rzeka Czarna Hańcza poniżej Jeziora Wigry	625
2	Muzeum Wigier w Starym Folwarku	50
3	Ośrodek Edukacji Środowiskowej, oddziały - 148, 149, 158	50
4	Centrum Informacji Turystycznej, wystawa przyrodnicza i sala audiowizualna w budynku dyrekcji Parku w Krzywem, oddział 49g	50
5	Parking i punkt informacji turystycznej w Krzywem, oddział 49g	200
6	Wystawa etnograficzna „Ocalić od zapomnienia”, oddział 49j	50
7	Wystawa „Historia i tradycje rybactwa nad Wigrami”, Czerwony Folwark, oddział 175w	50
8	Obiekt edukacyjno – turystyczny „Dziupla”, oddział 49i	150
9	Pole biwakowe „Jastrzęby”, oddział 230d	200
10	Pole biwakowe „Za szkołą”, oddział 220r,t	60
11	Pole biwakowe „Gremzdówka”, oddział 299c	60
12	Pole biwakowe „Bindużka”, oddział 337c	60
13	Stanica Żeglarska Bryzgiel, działka 57/1	50
14	Stanica Żeglarska PTTK, działka 553 obręb ewidencyjny Leszczewek	50
15	Stanica Żeglarska Stary Folwark, działka 424 obręb ewidencyjny Leszczewek	50
16	Polana Powąły, oddział 376c,d, 377b	100
17	Pokoje gościnne w budynkach służbowych Parku: 1) Bryzgiel 41, 2) Gawarzec (Gawrych Ruda nr 58),	43

	3) Leszczewek nr 40, 4) Lipniak nr 23, 5) Mikołajewo nr 34, 6) Maćkowa Ruda nr 57, 7) siedziba Dyrekcji Parku w Krzywem	
18	Przystanki Węgierskiej Kolejki Wąskotorowej znajdujące się w Obrębie Ochronnym Maćkowa Ruda na działkach nr 72/3, 71/2, 88/3, 87/1, 86/1, 85/1, 104/1, 103/1, 103/2, 124, 123/2, 122/2, 143/2, 142/2, w obrębie ew. Ateny, 232/3, 232/6 w obrębie ewidencyjnym Bryzgiel, 13, 14 w obrębie ewidencyjnym Sarnecki	200
19	Działka nr geod. 261/18 w Starym Folwarku (własność Gminy Suwałki) – miejsce imprez i koncertów	300

III. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych i sportowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Plaża w Obwodzie Ochronnym Krzywe, oddział 47b	200
2	Plaża i kąpielisko na działce 425, obręb ewidencyjny Leszczewek (wieś Stary Folwark, koło Muzeum Wigier)	100
3	Plaża i kąpielisko na działce 553, obręb ewidencyjny Leszczewek (wieś Stary Folwark, ośrodek PTTK)	100
4	Plaża na działce 20/31, obręb ewidencyjny Piertanie	30
5	Plaża na działce 129, obręb ewidencyjny Gawrych Ruda	100

¹⁾ Obszary zajmowane przez ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne zostały przestrzennie podzielone na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą oraz pododdziały oznaczone literą. Podział na oddziały, pododdziały, oraz obręby i obwody ochronne przyjęto zgodnie z mapami przeglądowymi obrębów ochronnych Wigry i Maćkowa Ruda, sporządzonymi przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie, w skali 1:20 000, wg stanu na dzień 1 stycznia 1996 r. Podział na obszary objęte ochroną czynną przyjęto zgodnie z mapą pod tytułem: „Kierunki ochrony”, sporządzoną przez Park w skali 1 : 25 000, wg stanu na dzień 1 stycznia 2001 r. Podział na działki geodezyjne i obręby ewidencyjne jest zgodny z mapami ewidencji gruntów. Mapy znajdują się w siedzibie Parku, w miejscowości Krzywe.